

MIT TEGYÜNK?

Kapcsolatot találtak a szervezetünkbe kerülő mesterséges anyagok és az elhízás, illetve a cukorbetegség kialakulása között. A hormonrendszeret károsító (ED) anyagok jelentik a legnagyobb kockázatot, így ezek jelenlétét mielőbb csökkenteni kell.

SÜRGŐS KORMÁNYZATI LÉPÉSEK

Az EU-nak és a tagállamok kormányainak korlátoznia kellene az elhízás és a cukorbetegség kialakulásában szerepet játszó ED anyagok alkalmazását.

Fokozni kell a használatban lévő anyagok vizsgálatát, hiszen csak így érhető el, hogy a legkockázatosabb vegyületek kivonása.

Az új kutatási eredmények fényében felül kell vizsgálni az ezzel foglalkozó uniós jogszabályokat.

Gwynne Lyons, a CHEM Trust igazgatója szerint *„Egyre több a túlsúlyos gyermek, az elmúlt másfél évtizedben kétszeresére nőtt a cukorbeteg aránya. A folyamat megfékezéséért meg kell határozni azokat az anyagokat, amelyek ilyen kockázatot jelentenek, és vissza kell szorítani használatukat.”*

MIT TEHETSZ?

Számos fogyasztási cikk káros anyagokat bocsát ki, ilyenek lehetnek például az új bútorok, a műszaki cikkek vagy akár a blokkok is.

KERÜLD A KÁROS VEGYÜLETEK:

- Ha lehetséges, fogyassz bioélelmiszereket, kerülj a feldolgozott élelmiszereket!
- Fogyassz kevesebb állati zsiradékot, mert ezek magasabb koncentrációban tartalmazzák a káros anyagokat.
- Az épületekben és a szabadban is kerülj a szennyezett levegőjű helyeket. Bár a közlekedési és az ipari kibocsátások is súlyos problémát jelenthetnek, jellemzően a beltéri levegő még egészségtelebber. Ezért ha teheted, szellőztess rendszeresen!

ÉTKEZÉS ÉS TESTEDZÉS

- Ügyelj a helyes étrendre!
- Mozogj rendszeresen!

TÁMOGASD A VÁLTOZÁST!

- Kérd a gyártókat, hogy ne használjanak ED anyagokat a termékeikben!
- Kérj a politikusoktól szigorúbb szabályozást!
- Támogasd azokat a közhasznú szervezeteket, akik tehetnek a szigorúbb vegyianyag-szabályozásért!

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK a CHEM Trust jelentésében:

Miquel Porta, Duk-Hee Lee: *A vegyi anyagok hatása az elhízás, valamint a cukorbetegség kialakulási esélyére*

A jelentés a CHEM Trust honlapjáról tölthető le: <http://www.chemtrust.org.uk>.

Ez a tájékoztató letölthető a Levegő Munkacsoport honlapjáról (www.levego.hu). Hasznos információkat találhat a HEAL www.chemicalshealthmonitor.org elérhetőségű honlapján.

A CHEM Trust (Vegyi anyag, Egészségügyi és Környezeti Figyelő Csoport, Health and Environment Monitoring Trust) egy brit alapítvány, amely a

mesterséges anyagok káros egészségügyi és környezeti hatásainak csökkentéséért küzd.

CHEM Trust

The Old Vicarage, Old Vicarage Lane, Bishops Lydeard, Somerset, TA4 3DJ, UK
E-mail: gwynne.lyons@chemtrust.org.uk
Honlap: www.chemtrust.org.uk

A Egészség és Környezet Szövetség (Health and Environment Alliance, HEAL) egy nemzetközi szervezet, melynek több mint 70 tagja van. A szövetség munkájával a tisztább és biztonságosabb környezet kialakítását segíti elő.

Health and Environment Alliance (HEAL)

28 Boulevard Charlemagne
1000 Brussels, Belgium
E-mail: info@env-health.org
Honlap: www.env-health.org

A CHEM Trust tevékenységét az Oak Foundation, a HEAL munkáját az Európai Bizottság támogatja.

Ez a tájékoztató lap a CHEM Trust és a HEAL angol nyelvű kiadványának a fordítása. A fordításért a Levegő Munkacsoport a felelős.

VEGYI ANYAGOK AZ ÉLELMISZEREINKBEN ES A HAZTARTÁSI CIKKEKBEN — KULCS AZ ELHÍZÁS ÉS A CUKORBETEGSÉG TERJEDESEBEN?

Vizsgálatok szerint fontos a szennyező anyagok szerepe.

Az elhízás és a cukorbetegség terjedése nem csak a helytelen táplálkozás és a mozgásszegény életmód eredménye.

CHEM Trust
Protecting humans and wildlife from harmful chemicals

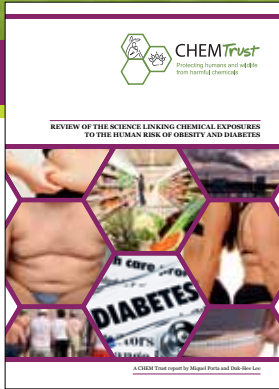
Levegő Munkacsoport

„Az elhízás és a cukorbetegség, valamint az ezek kialakulását – az újabb kutatási eredmények alapján – befolyásoló anyagok elterjedésére tekintettel a jelenleginél szigorúbb szabályozásra van szükség.”

Miquel Porta, egyetemi professzor, School of Medicine, Universitat Autònoma de Barcelona

MEGELŐZHETŐ AZ ELHÍZÁS ÉS A CUKORBETEGSÉG?

A HIÁNYZÓ LÁNCSEM?

A CHEM Trust A vegyi anyagok hatása az elhízás, valamint a cukorbetegség kialakulási esélyére című tanulmánya kapcsolatot talált a szervezetünkbe kerülő mesterséges anyagok és az elhízás, valamint a cukorbetegség kialakulása között.

Egyes vegyületek elősegítik az elhízást. A nehezen lebomló szennyezők (POP) szervezetbe kerülése növeli a cukorbetegség kialakulási esélyeit, ezek az anyagok felhalmozódnak az élőlényekben így hosszabb távon fejtik ki káros hatásukat.

A kevés mozgás és a túl sok kalória elfogyasztása elhízáshoz vezet, és növeli a cukorbetegség kialakulásának kockázatát. Am az új kutatási eredmények alapján a mesterséges anyagok szervezetbe kerülése szintén szerepet játszik ebben.

”Az elhízás terjedése összefügghet a hormonális hatású mesterséges anyagok felhasználásának terjedésével.”

The Endocrine Society-t, a hormonális hatásokkal foglalkozó szövetséget 1916-ban alapították, így ez a legrégebben ezzel a tudományterülettel foglalkozó szervezet.

Egyes kutatók úgy vélik, hogy ha a szigorúbb szabályozás hatására csökken a szervezetünket érő hormonális hatású anyagok mennyisége, könnyebbé válik az elhízás és a cukorbetegség visszaszorítása.

A CHEM Trust jelentésében két forrás is igazolta ezt.

1. Laboratóriumi vizsgálatok

Az olyan egerek utódai, amelyek ED anyagokat fogyasztottak felnőtt korukban kövérebbek lesznek, mint az egyébként azonos körülmények között tartott társaik

2. Statisztikai vizsgálatok

Bizonyított, hogy az emberek szervezetében lévő szennyező anyagok koncentrációja növeli a cukorbetegség kialakulásának esélyét. Vérvizsgálatok szerint a legtöbb ember szervezetében számos mesterséges vegyület található, melyeket nem tudunk lebontani, kiválasztani. Ezen anyagok egy része megzavarhatja hormonrendszerünket, anyagcserénket.

A helytelen étkezés és a testmozgás hiánya is fontos az elhízás kialakulásában, ami jól ismert kockázati tényezője a cukorbetegségnek.

Az elhízás és a cukorbetegség folyamatosan terjed Európában, ebben szerepe van bizonyos mesterséges anyagok szervezetbe kerülésének is.

Az elhízottak aránya a legtöbb országban kétszeresére nőtt az 1990-es évek óta. Az Európai Unióban minden hatodik felnőtt elhízott. Figyelmeztető, hogy a 6–9 éves gyermekek negyede túlsúlyos.

A cukorbetegség szintén egyre gyakoribb megbetegedés az EU lakosai körében. A felnőttek 5–10 százaléka érintett. Nagy-Britanniában az átlagosnál kedvezőbb, Németországban viszont rosszabb a megbetegedési arány.

Genon Jensen, az Egészség és Környezet Szövetség (HEAL) igazgatója szerint: „A cukorbetegségben szenvedő emberek száma a 2010-es 33 millió főről 2025-re 37 millióra növekedhet. A megelőzésre kellene összpontosítani. Ha a mesterséges anyagoknak csak egy kis szerepe is van a cukorbetegség kialakulásában, már akkor is jelentős lenne egy szigorúbb szabályozás előnye. Ez a haszon a jobb életminőségben és az egészségügyi rendszer költségeinek csökkenésében jelentkezik.”

TESTESEBB CSECSEMŐK ÉS ÁLLATOK

”Napjainkban a fél éves gyermekek nagyobb súlyúak, mint korábban voltak. A kísérleti állatok is nehezebbek azonos ellátás mellett. ... Az eltérésekért vélhetően a szervezetbe kerülő mesterséges anyagok a felelősek.”

Health and Environment, 2011

MELY ANYAGOK ÉRINTETTEK?

Feltételezhetően hormonális hatású, nehezen lebomló anyagok a permetszerekből vagy az ipari szennyeződésemből kerülhetnek az élelmiszerekbe. A lakásokban lévő műanyag tárgyak is kibocsátanak káros anyagokat, de egyes fémek vagy a nikotin is befolyásolja a hormonháztartást. Lehetnek még más olyan anyagok is az élelmiszereinkben és a fogyasztási cikkekben, amelyekről nem is sejtjük, hogy egészségügyi kockázatot jelentenek.